

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului: 25.80013.8007.18ROMD

Denumirea Proiectului: „Adicția față de jocurile de noroc în rândul tinerilor: instrumente de evaluare și identificarea factorilor cu rol protectiv asupra sănătății mentale”

Rezumat în limba română pentru anul 2025 1 pagină

În anul 2025, în cadrul proiectului „Adicția față de jocurile de noroc în rândul tinerilor: instrumente de evaluare și identificarea factorilor cu rol protectiv asupra sănătății mentale” (cifra 25.80013.8007.18ROMD), a fost realizată Etapa I, cu rol predominant pregător, orientată spre fundamentarea științifică, metodologică, etică și logistică a studiului. Activitățile din această etapă au vizat atât consolidarea cadrului teoretic și psihometric privind problem gambling la tineri, cât și crearea infrastructurii necesare implementării ulterioare a cercetării în instituțiile educaționale din Republica Moldova.

Un rezultat central al etapei a fost efectuarea unei revizui sistematice, ample și aprofundate a literaturii internaționale din ultimii 10–15 ani privind problem gambling și instrumentele de evaluare aferente. Căutările în baze de date majore (PubMed, PsycINFO, Scopus, Web of Science) au generat inițial circa 420 de publicații, dintre care 112 articole au fost incluse în analiza finală, pe baza unor criterii riguroase de incluziune (populație tânără, instrumente validate psihometric, studii epidemiologice și de screening, publicații peer-reviewed). Literatura revizuită a acoperit studii epidemiologice privind prevalența problem gambling, cercetări psihometrice privind validarea scalelor (PGSI, BPGS, NODS-GD, SOGS, GDIT, criteriile DSM-5), studii trans-culturale de adaptare și meta-analize recente despre tendințele actuale în evaluarea comportamentelor de joc de noroc. Rezultatele au fost sistematizate în Raportul de revizuire a literaturii (D1), care fundamentează selecția instrumentelor utilizate în proiect.

Pe baza acestei analize, au fost selectate și adaptate cultural principalele instrumente destinate evaluării problem gambling la tineri în Republica Moldova (PGSI, BPGS, GDIT pentru screening; NODS-GD și criteriile DSM-5 pentru evaluări aprofundate). Procesul de traducere și adaptare a respectat standardele internaționale de validare trans-culturală (traducere, retro-traducere, armonizare conceptuală, ajustări lingvistice), asigurând coerența terminologică și accesibilitatea pentru populația țintă. Instrumentele, împreună cu nota informativă, formularele de consimțământ informat și procedurile de protecție a datelor, au fost integrate în dosarul complet pentru obținerea avizului Comisiei de Etică (D3), dosar depus și înregistrat în termen.

În paralel, au fost derulate activități consistente de management al proiectului (D2): elaborarea și actualizarea lunară a planului de lucru, organizarea ședințelor de coordonare, monitorizarea îndeplinirii sarcinilor și realizarea raportărilor interne. Totodată, au fost identificate populația-țintă

și instituțiile în care studiul urmează a fi implementat (licee, colegii, școli profesionale, universități), fiind purtate discuții preliminare cu partenerii instituționali și evaluată fezabilitatea logistică.

Rezultatele etapei au fost diseminate prin publicații și prezentări științifice: un abstract publicat în volumul „New Horizons in Mental Health” (conferință satelit a Congresului USMF „80 Years of Innovation in Health and Medical Education”), un abstract în „11th International Conference on Applied Psychology and Educational Sciences – Book of Abstracts” și o prezentare orală a proiectului în cadrul Forumului „Paradigme Controversate în Neuroștiințe”. Aceste activități au contribuit la creșterea vizibilității proiectului și la consolidarea colaborărilor bilaterale între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Impactul etapei 2025 se reflectă în crearea unui cadru metodologic și etic robust pentru cercetarea problem gambling la tineri, în consolidarea cooperării naționale și internaționale și în pregătirea integrată a infrastructurii pentru etapele de colectare și analiză a datelor.

Rezumat în limba engleză pentru anul 2025 1 pagină

In 2025, within the project “*Problem Gambling Among Young People: Assessment Tools and Identification of Psychological Protective Factors for Mental Health*” (project code 25.80013.8007.18ROMD), Stage I was completed. This initial stage had a predominantly preparatory role, focused on establishing the scientific, methodological, ethical, and logistical foundations necessary for the study. The activities conducted during this stage aimed both to consolidate the theoretical and psychometric framework concerning problem gambling among youth and to create the infrastructure required for the subsequent implementation of the research in educational institutions across the Republic of Moldova.

A central result of this stage was the completion of an extensive and in-depth systematic review of international literature published over the last 10–15 years on problem gambling and associated assessment instruments. Searches conducted in major academic databases (PubMed, PsycINFO, Scopus, Web of Science) initially identified approximately 420 publications, of which 112 articles were included in the final analysis based on strict inclusion criteria (youth populations, psychometrically validated instruments, epidemiological or screening studies, peer-reviewed publications). The reviewed literature covered epidemiological studies on the prevalence of problem gambling, psychometric validation research on key scales (PGSI, BPGS, NODS-GD, SOGS, GDIT, DSM-5 criteria), cross-cultural adaptation studies, and recent meta-analyses addressing contemporary trends in the assessment of gambling-related behaviors. The findings were synthesized in the *Literature Review Report* (D1), which serves as the scientific foundation for the selection of instruments used in the project.

Based on this analysis, the main instruments intended for assessing problem gambling among young people in the Republic of Moldova were selected and culturally adapted (PGSI, BPGS, GDIT for screening; NODS-GD and DSM-5 criteria for more in-depth evaluations). The translation and adaptation process followed international standards for cross-cultural validation (forward translation, back-translation, conceptual harmonization, linguistic adjustments), ensuring terminological coherence and accessibility for the target population. These instruments, together with the study information sheet, informed consent forms, and data protection procedures, were

integrated into the complete ethics submission package (D3), which was prepared, submitted, and officially registered within the required timeframe.

In parallel, substantial project management activities (D2) were implemented: monthly updates of the work plan, regular coordination meetings, monitoring of task implementation, and preparation of internal progress reports. Additionally, the target population and the institutions where the study will be implemented (high schools, colleges, vocational schools, universities) were identified through preliminary discussions with institutional partners and assessments of logistical feasibility.

The results of this stage were disseminated through scientific publications and presentations: an abstract published in *New Horizons in Mental Health* (the satellite conference of the USMF “80 Years of Innovation in Health and Medical Education” Congress), another abstract published in the *11th International Conference on Applied Psychology and Educational Sciences – Book of Abstracts*, and an oral presentation delivered at the *Controversial Paradigms in Neurosciences* Forum. These activities contributed to increasing the visibility of the project and strengthening bilateral collaboration between USMF “Nicolae Testemițanu” and Alexandru Ioan Cuza University of Iași.

The impact of the 2025 stage is reflected in the establishment of a robust methodological and ethical framework for researching problem gambling among youth, the consolidation of national and international cooperation, and the integrated preparation of the infrastructure required for the subsequent phases of data collection and analysis.

Conducătorul de proiect

Data

LȘ

CHIHAI Jana